

LEDAREN:

Vi kan förbättra patientsäkerheten!

VARJE DAG läser vi i tidningarna om den världsomspännande ekonomiska dalgång som påverkar oss alla på olika sätt. I Örebro läns landsting (ÖLL) kommer det att innebära ytterligare försämrade skatteintäkter för 2010 och 2011. Tidigare i vår kallades ett antal chefer inom ÖLL till en dialog med landstingsdirektören om framtidens förutsättningar för hälso- och sjukvården i vår region. När ekonomidirektören började sin dragning lade han på en helsvart bild på overheadapparaten, för att visualisera det ekonomiska läget. Hur ska vi kunna möta denna utmaning? Ja, vi kan titta på vad vi gör, hur vi gör och lära av våra misstag – för att inte upprepa dem. Och hur ska vi undvika neddragningar av sjukgymnasttjänster? Jo, vi kan göra oss kända som förbättringsarbetare och bidra aktivt till att förbättra patientsäkerheten.

I vården är vi duktiga på att föra fram vår professionskunskap, inte minst att sjukgymnastkåren genomgår en explosionsartad kunskapsutveckling. Jag är stolt över alla kunniga och driftiga kollegor som både via projekt-, magister- och masterarbeten samt forskning bidrar till att göra vår kunskapsbas fastare. När det gäller förbättringskunskap i verksamheterna behöver vi dock, liksom alla vårdprofessioner, öka vår kunskap. Vi behöver titta på hur vi arbetar i vardagen, om vi använder de forskningsrön som vi faktiskt har och på vilket sätt vi kan förändra den vård vi producerar för att möta vårdbehoven i samhället.

Det innebär att vi behöver stämma av de krav som ställs på våra verksamheter utifrån God Vård eller andra styrdokument för hälso- och sjukvården. Här finns mycket pengar att spara – för att inte tala om den förbättring som det innebär för våra patienter. I Sverige får närmare tio procent av patienterna en så kallad undvikbar vårdskada då de vårdas någonstans i vårdssystemet. Det dör en patient var tredje timme i Sverige på grund av vårdskador. Det är sex gånger fler än i trafiken och det får definitivt mindre plats i media än trafikskadorna! Och det finns ännu fler skrämmande siffror; upp mot 40 procent av akutinläggningarna på

sjukhus orsakas av läkemedelsrelaterade biverkningar, upp emot var fjärde patient får trycksår då de vårdas på sjukhus och av de 18 000 personer som drabbas av höftfraktur får sju procent sin fraktur då de vårdas på sjukhus. Listan kan göras ännu längre.

SKL har tagit fram ett material för att understödja den satsning som görs och behöver göras för att förbättra patientsäkerheten. Tre omfattar vårdrelaterade infektioner, en handlar om läkemedel, en om trycksador och en om fall. Förutom dessa områden prioriteras även basala kläd- och hygienrutiner.

MÅLSÄTTNINGEN inom ÖLL är att halvera antalet vårdrelaterade infektioner under 2009. Det är ett tufft ställt mål, men inte omöjligt. Om vi kan halvera antalet trycksador i vårt landsting har man beräknat minska den årliga kostnaden med 15 miljoner. Vad gäller fall hänger det ofta ihop med vilka läkemedel äldre personer får. Inom det området kan samverkansarbetet mellan olika vårdgivare inom vårdkedjan förbättras. Detta är också ett viktigt kompetensområde där sjukgymnaster behöver ta betydligt större plats! Vi kan visa att även gamla och sköra personer kan vara aktiva, erbjuda hjälp med riktad träning för att inte riskera fallskador eller att bli sittande i en rullstol.

De framgångsfaktorer som brukar framhållas när det gäller förbättringsarbete är att ledningen är engagerad, att alla är delaktiga, att flera professioner samverkar och att man tänker långsiktigt. För att mäta med förbättringsarbeten, kanske inom redan snäva ramar, gäller det att välja avgränsade områden. Det är också viktigt att planera hur man ska utvärdera förändringen och att sätta ett tydligt mål. När målet är nått kan vi inför styrgrupper och politiker visa vad vi åstadkommit – exempelvis hälsoekonomiska vinster av våra sjukgymnastiska insatser. Då blir det är också lättare att fira framgången – och svårare för beslutsfattare att dra ned på antalet sjukgymnaster.

Till slut en uppfordrande fråga: Hur identifierar ni presumtiva fallare i din verksamhet? ○

Helena Pepa

Vice ordförande

”När målet är nått kan vi inför styrgrupper och politiker visa vad vi åstadkommit”